

ע"פ 58379/04/21 - אלכסנדר טופניקוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט

10 יוני 2021

ע"פ 58379-04-21 טופניקוב נ' מדינת ישראל

עפ"ג 3776-05-21 מדינת ישראל נ' טופניקוב

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

א. בולוס, שופט

מ. דאוד, שופט

המערער בע"פ 58379-04-21:

אלכסנדר טופניקוב

המשיב בעפ"ג 3776-05-21:

ע"י ב"כ עוה"ד אסף ברדוגו

נגד

המשיבה בע"פ 58379-04-21:

מדינת ישראל

המערער בעפ"ג 3776-05-21:

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) ע"י ב"כ עוה"ד

שרון איל

ערעור על הכרעת הדין של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ויליאם חאמד) מיום 25.11.20 ב-ת"פ 61673-10-18 וערעור המדינה על גזר הדין מיום 24.3.21.

פסק דין

בפנינו שני ערעורים שהדיון בהם אוחד.

א. בע"פ 58379-04-21 הערעור הוא על הכרעת הדין של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ויליאם חאמד) מיום 25.11.20 ב-ת"פ 61673-10-18, לפיה הורשע המערער, אלכסנדר טופניקוב (שהוא המשיב בעפ"ג 3776-05-21 וייקרא להלן: "**טופניקוב**"), בעבירות שיוחסו לו באישומים מס' 1 - מס' 5, וכן באישום מס' 13 שבכתב האישום, אך זוכה מחמת הספק מן העבירות שיוחסו לו באישומים מס' 6 - מס' 12 שבכתב האישום, אם כי לצד זאת הורשע בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 של חוק העונשין, התשל"ז-1977, בגין פרטי רכוש שנתפסו בדירתו, כמצוין באישומים מס' 6 - מס' 12 לכתב האישום.

בעפ"ג 3776-05-21 מערערת המדינה על קולת העונש שהוטל על טופניקוב.

ב. כתב האישום שהוגש נגד טופניקוב כולל שלושה עשר אישומים בגין התפרצויות לדירות שונות בכרמיאל מתוך כוונה לבצע גניבה, ונוכח כפירתו נשמעו העדויות ונפרשה מסכת הראיות בשלמותה בפני בית משפט קמא.

ג. אישום מס' 1, בגינו הורשע טופניקוב, הוא אירוע מיום 10.9.18 שהתרחש ב-03:00 ובמהלכו התפרץ טופניקוב

לדירת המתלוננת בכרמיאל, גנב סכומי כסף שונים, וכמו כן שרשראות זהב, צמיד, ושעון יד, וגרם היזק לרכוש במזיד לדירה.

בחיפוש שבוצע ביום 4.10.18 בדירתו נמצאו פרטי רכוש גנובים רבים ויוחסו לו באישום זה עבירות של התפרצות למגורים לפי סעיף 406(ב) של חוק העונשין, גניבה לפי סעיף 384 של חוק העונשין, היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של חוק העונשין, וקבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 לחוק העונשין.

ד. אישומים מס' 2, מס' 3, מס' 4 ומס' 5, בגינם הורשע טופניקוב, עניינם אירועי התפרצות לדירותיהם של מתלוננים שונים בכרמיאל בתאריכים: 26.9.18, 17.9.18, 16.9.18 ו-6.9.18, שבמהלכם גנב טופניקוב רכוש רב מן הדירות ויוחסו לו עבירות של התפרצות למגורים לפי סעיף 406(ב) של חוק העונשין וגניבה לפי סעיף 384 של חוק העונשין.

באישום מס' 5 נוספה גם עבירה של גרימת היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של חוק העונשין, הואיל ובאותה דירה שבר מנעול חלון הזזה בחדר השינה ונכנס דרכו לדירה.

ה. בגין אישום מס' 13 הורשע טופניקוב בעבירות של ניסיון התפרצות למגורים לפי סעיף 406(ב) בשילוב סעיף 25 לחוק העונשין, וגרימת היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של חוק העונשין לאחר שניסה ביום 17.7.18 להתפרץ לדירת המתלוננת בכרמיאל בכוונה לבצע גניבה ותוך כדי כך גרם היזק לרכוש במזיד שעה שהרים את התריס עד שזה יצא מן המסילה והדבר מנע את כניסתו לדירה.

ו. באישומים מס' 6 עד מס' 12 יוחסו לטופניקוב עבירות של התפרצות למגורים וגניבה מדירות שונות בכרמיאל, אך בהכרעת הדין המפורטת והמנומקת זיכה בית-המשפט קמא מחמת הספק הסביר את טופניקוב מן העבירות שיוחסו לו באישומים מס' 6-12, ואולם יחד עם זאת הורשע במסגרת אישומים אלה בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 של חוק העונשין, בהתייחס לפרטי רכוש שונים שנתפסו במהלך חיפוש בדירתו ביום 4.10.18, כמפורט בהכרעת הדין, וזאת משנקבע כי טופניקוב החזיקם בדירתו ביודעו כי רכוש זה הושג בפשע.

ז. בע"פ 58379-04-21 מערער טופניקוב על הרשעתו בדין וטוען שהיה על בית משפט קמא לזכותו, ואילו בע"פ 3776-05-21 מערערת המדינה על קולת העונש שהטיל בית-משפט קמא על טופניקוב בגזר דינו מיום 24.3.21 על-פיו נגזרו על טופניקוב 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מתאריך 4.10.18 עד 4.12.18, מאסר מותנה בן 10 חודשים למשך שלוש שנים ממועד שחרורו מן המאסר, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה, וכן מאסר מותנה בן 3 חודשים למשך שלוש שנים ממועד שחרורו מן המאסר שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בגינה, וכמו כן חויב בתשלום פיצויים בסכומים שונים למתלוננים, כמפורט בגזר הדין.

יצוין שביצוע עונש המאסר בפועל מעוכב.

ח. בדיון שהתקיים לפנינו ביום 27.5.21 הקשבנו ארוכות לטיעוניהם של ב"כ הצדדים, ולאחר שיג ושיח שהתנהל בין ההרכב לבין הסנגור, ולאחר שניתנה הפסקת התייעצות, הודיעו הסנגור וטופניקוב כי הם חוזרים בהם מן הערעור על ההרשעה.

בהתאם לכך נדחה ערעורו של טופניקוב בע"פ 58379-04-21.

לפיכך, נותר לדין לפנינו ערעור המדינה בעפ"ג 3776-05-21 על קולת העונש.

ט. בפני בית משפט קמא הונח תסקירו של שירות המבחן מיום 19.2.21 בעניינו של טופניקוב שהוא כבן 31 (יליד 1990). מעיון בתסקיר עולה, כי טופניקוב סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, ושירת שירות צבאי מלא בתפקיד קרבי. אין לחובתו הרשעות קודמות.

בפני שירות המבחן הודה טופניקוב בעבירות באופן חלקי והתקשה ליטול אחריות על ביצועו, ולמעשה הכחיש את ביצוע העבירות המיוחסות לו זולת עבירות של "קבלת נכסים שהושגו בפשע" ו"מכירת רכוש גנוב". לגרסתו, הוא הכיר במסגרת עבודתו בשוק "רמלה לוד" גורמים שליליים שהציעו לו לקנות סחורה שידע כי הייתה גנובה, וזאת לאחר שבמשך תקופה ארוכה נמנע מכך. כמו-כן תיאר את הכסף שהרוויח ממכירת הרכוש הגנוב כמניע להמשיך ביצוע העבירות ואת רצונו להתפתח ולהתקדם מהרווחים הכספיים.

שירות המבחן מציין, כי טופניקוב נטה להמעיט מחומרת העבירות. ואולם לצד זאת שהצליח לזהות את הפגיעה שנגרמה למתלוננים וביטא צער על בחירתו לעסוק בפלילים, ניכר שהתקשה בהבעת אמפתיה וחיבור רגשי לנזק שנגרם להם. כמו-כן, התקשה לזהות נזקקות טיפולית.

במסגרת פיקוח המעצר שהוטל עליו שולב טופניקוב בקבוצה טיפולית לעצורי בית, הקפיד על הגעה סדורה ורציפה למפגשים, מסר בדיקות שתן נקיות, אך מיעט בהשתתפות פעילה והציג חזית חיובית כלפי חוץ ובעיקר הגנתית. שירות המבחן מביע ספק לגבי מידת יכולתו להיתרם מן ההליך הטיפולי.

שירות המבחן העריך, שגורמי הסיכון להישנות העבירות עולים על גורמי הסיכוי לשינוי בהתנהלותו של טופניקוב.

עוד מציין שירות המבחן, כי העדר לקיחת אחריות מלאה מצד טופניקוב על ביצוע העבירות הנדונות, וכן העדר התגייסותו להליך שינוי מעמיק וארוך טווח בדפוסיו המכשילים, הם אלמנטים שלהערכת שירות המבחן מעלים סיכון גבוה להישנות עבירות דומות והתנהגות פורצת גבולות בעתיד, ולכן אין אפשרות לבוא בהמלצה טיפולית או שיקומית בעניינו.

י. בגזר-דין מיום 24.3.21 מציין בית משפט קמא, כי עמדת המדינה היא שמתחם העונש ההולם בגין כל אחד מן האישומים מס' 1 עד מס' 5 (כולל) הוא מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים עד 36 חודשים, בגין האישום מס' 13 מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים עד 24 חודשים, ובגין כל עבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע (אישומים מס' 6 עד מס' 12) מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים עד 12 חודשים.

לחלופין, עתרה המדינה לקביעת מתחם ענישה כולל לתקופה של 60 חודשים ועד 96 חודשים, וכן הפנתה המדינה לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה סיכון גבוה להישנות מעשי עבירה דומים בעתיד.

כמו-כן הפנתה המדינה לעדויות המתלוננים, במסגרת הטיעונים לעונש, וציינה, כי עדויות אלה מעידות על הנזק המשמעותי לו גרם טופניקוב, גם בהיבט הנפשי, שימשיך ללוות את המתלוננים לאורך חייהם, ובנוסף צוין, שטופניקוב לא הביע חרטה על מעשיו.

עתירת המדינה בפני בית משפט קמא הייתה כי עונש המאסר בפועל שיוטל על טופניקוב יהא במרכז המתחם הכולל שהוצע, זאת בנוסף למאסר על-תנאי מרתיע, קנס ופיצוי לכל אחד מן המתלוננים.

י"א. הסנגור טען לעומת זאת בפני בית משפט קמא, שיש לראות בכל העבירות בהן הורשע טופניקוב "אירוע אחד" ולקבוע מתחם ענישה אחד ומשותף. הסנגור ציין, כי טופניקוב ניהל את ההוכחות נוכח התנהלותה של המדינה שבחרה להגיש כתב אישום "מנופח" ובו 12 עבירות התפרצות לדירות המגורים כשבסופו של יום זוכה טופניקוב ממרבית פרטי האישום, ולטעמו של הסנגור, לא הייתה מלכתחילה תשתית ראייתית המצדיקה את העמדת טופניקוב לדין בגין העבירות שמהן זוכה.

עוד טען הסנגור, שיש להביא בחשבון בקביעת גבולות מתחם העונש ההולם גם את טענותיו של טופניקוב למחדלי חקירה שדבקו בהתנהלות המשטרה, ולרבות טענות לאלימות פיסית ומילולית כלפיו, למרות שבהכרעת הדין דחה בית משפט קמא את טענותיו אלה של טופניקוב. הסנגור טען, שיש לייחס משקל במסגרת גזר הדין לטענת הגנה מן הצדק בהתבסס על מחדלי החקירה, כאמור.

עוד הדגיש הסנגור בפני בית משפט קמא, שאין המדובר בביצוע העבירות בצוותא, אין מדובר בעבירות שבוצעו באמצעים מתוחכמים או בתעוזה רבה, ויש להביא בחשבון שטופניקוב התפרץ לדירות כשאלה היו ריקות מאדם.

בנוסף ציין הסנגור, שטופניקוב נעדר עבר פלילי, נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה, ויש להעדיף את האפיק השיקומי ולהטיל עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ללא ניכוי ימי המעצר והאיזוק האלקטרוני, וכן להטיל עליו תשלום פיצוי, קנס וצו מבחן, הואיל ושלחתו לכלא עלולה לדרדר אותו לעולם העבריינות.

י"ב. בפני בית משפט קמא גם נשמעו דברי המתלוננות אודות הנזק הרכושי, כמו גם הנזק הנפשי והטראומה שנגרמו להן מחמת ההתפרצות לדירותיהן וגניבת הרכוש.

י"ג. בית משפט קמא קבע, כי בביצוע העבירות בהן הורשע פגע טופניקוב בזכות הקניין של קורבנות העבירה ופגיעה זו התבטאה הן בגרימת נזק לרכוש על ידי ניפוח זכוכית חלון (האישום הראשון) ושברית מנעול של חלון (האישום החמישי), והן בביצוע מעשי גזל של רכוש נפגעי העבירה. מידת הפגיעה בערך החברתי, כך קבע בית משפט קמא, היא קשה גם נוכח היקף מעשי העבירה, הואיל וטופניקוב ביצע עבירות התפרצות וגניבה, ובחלק מן המקרים גם עבירות של היזק לרכוש במזיד וקבלת נכסים שהושגו בפשע, במספר הזדמנויות שונות, במספר זירות שונות וכנגד מספר קורבנות עבירה.

טופניקוב, כך קבע בית משפט קמא, גזל מקורבנות העבירה רכוש בשווי ניכר, כשמכל אחד מקורבנות העבירה שבפרטי אישום מס' 1 עד מס' 5, נגנבו פריטים שונים ורבים, לרבות תכשיטי זהב וכסף, סכומי כסף במזומן, שעונים ופריטים אחרים, בשווי של עשרות אלפי שקלים, שרובם לא הוחזרו לבעלים. מכאן שהנזק שנגרם לנפגעי העבירה לא תוקן, ומה גם שלפי עדויות חלק מנפגעי העבירה, נגנבו מהם פריטים בעלי ערך רגשי רב ויקר עבורם.

עוד קבע בית משפט קמא, שהעבירות שביצע טופניקוב גרמו לפגיעה חמורה גם בזכותם של קורבנות העבירה לפרטיות הואיל והוא פלש אל מתחם הפרטי, חיטט בחפציהם האישיים, גזל את רכושם, וגרם לאי-סדר בבית. מעשי עבירה אלה, כך נקבע, מערערים את הביטחון האישי של קורבן העבירה, ומסבים עוגמת נפש, ובנוסף יש להביא בחשבון סיכון ממשי כי במהלך ביצוע התפרצות לבית מגורים יתרחש מפגש מפתיע בין מבצע העבירה לבין מי ששוהה בדירה ויתפתח אירוע אלים שיגרם לפגיעות בגוף ואף בנפש.

עוד ובנוסף ציין בית משפט קמא, שלביצוע העבירות קדם תכנון קפדני וממושך. טופניקוב בחר את זירות העבירה כדי להקל על ביצוע המעשה ולהקשות על גילויו. הוא התפרץ לדירות קרקע הסמוכות לדירת מגוריו, כך שהזירה הייתה מוכרת לו, והוא בחר את הדירות עם פתח כניסה (חלון או דלת) אל עבר הגינה או החצר של הדירה.

בית משפט קמא קבע, כי התנהלות טופניקוב מצביעה על תעוזה חריפה ואף יש להביא בחשבון לחובתו שחלק ניכר מן הרכוש שגנב לא הוחזר לבעלים. מדובר ברכוש בשווי ניכר ביותר של עשרות אלפי שקלים ובחלקו בעל ערך סנטימנטלי עבור הבעלים.

י"ד. בית משפט קמא בחן את מדיניות הענישה הנוהגת בהתאם לפסיקת בתי המשפט והעמיד את מתחם העונש ההולם ביחס לכל העבירות בהן הורשע טופניקוב על מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים ועד 36 חודשים, מאסר על-תנאי וענישה כלכלית (פיצוי או קנס), וכן ציין, שיש לראות את כל העבירות בהן הורשע טופניקוב כ"אירוע אחד" שבגינן יש לקבוע מתחם ענישה משותף בציינו שעיקר העבירות הן מאותו סוג שבוצעו בנסיבות דומות, ובהפרשי זמן קצרים (רובם הגדול במהלך ספטמבר 2018) ובזירה אחת.

בית משפט קמא הוסיף, שאין מקום בנסיבות מקרה זה לחרוג ממתחם הענישה הואיל ואין מתקיימים התנאים שבסעיף 40ד(א) של חוק העונשין, מכיוון שבהתאם לתסקיר שירות המבחן לא נמצא טופניקוב כמי שיכול ונכון למיצוי הליך טיפולי, שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו, ולא הוגשה ראיה אחרת שיש בה כדי ללמד

על קיומם של שיקולי שיקום.

בנוסף ציין בית משפט קמא, שלפי תסקיר שירות המבחן לא נטל טופניקוב אחריות מלאה על ביצוע העבירות בהן הורשע, התקשה לשתף פעולה ממשית בהליך שיקומי, לא הביע אמפתיה כלפי נפגעי העבירה, וקיים סיכון גבוה להישנות מעשי עבירה דומים בעתיד. נראה, כך ציין בית משפט קמא, שטופניקוב לא הפנים את המסר ולא הביע חרטה כנה על ביצוע העבירות.

ט"ו. לצד כל אלה, הביא בית משפט קמא בחשבון שטופניקוב נעדר עבר פלילי, העבירות כולן בוצעו במהלך תקופה של 3 חודשים (יולי עד ספטמבר 2018), הוא זוכה מן העבירות שבאישומים מס' 6 עד מס' 12 (אם כי הורשע בעבירה של קבלת רכוש שהושג בפשע בהתייחס לפרטים שנתפסו בדירתו כמצוין באישומים אלה), הוא לא הסתבך בפלילים טרם ביצוע העבירות מושא הליך זה, ולא שב להסתבך לאחר מועד ביצוע ועד היום.

בית משפט קמא ציין, נוכח כל האמור, שטרם ביצע העבירות מושא תיק זה, ניהל טופניקוב אורח חיים נורמטיבי ועבירות אלה לא אפיינו את אורחות חייו ככלל.

בית משפט קמא הוסיף, כי טופניקוב היה במעצר מיום 4.10.18 עד יום 4.12.18, ומאז שחרורו מן המעצר היה נתון במעצר באיזוק אלקטרוני כ-14 חודשים, עד 5.2.20, והחל מתאריך 5.2.20 בתנאים מגבילים של מעצר בית לילי, ולכל אלה יש להעניק משקל בקביעת תקופת המאסר בפועל שיש להטיל עליו.

לנוכח כל האמור דן בית משפט קמא את טופניקוב ל-24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 4.10.18 עד 4.12.18, ורכיבי ענישה נלווים, כמפורט בפסקה ז' של פסק דינו.

ט"ז. המדינה ממאנת להשלים עם גזר-דינו של בית משפט קמא וערעורה על קולת העונש מונח לפינו.

בנימוקי ערעורה מצביעה המדינה על החומרה הטמונה בעבירת ההתפרצות הפוגעת ברכושו של הציבור ומערערת את תחושת בטחונו. המדינה מציינת, כי טופניקוב הפך את ההתפרצויות לבתים ל"עסק" של ממש, ובמהלך שנת 2018 הטיל טרור בכרמיאל לאחר שפרץ בית אחר בית וגנב ממנו רכוש רב ויקר ערך, וכן גרם נזקים רבים וחמורים לתושבים רבים בכרמיאל שלבתיים פרץ בתחום רב.

המדינה סבורה ששגה בית משפט קמא כשראה בכל ההתפרצויות "אירוע אחד" הואיל ומדובר בהתפרצויות לבתים של מתלוננים שונים שכל אחד מהם העיד על סבלו הרב וההתפרצויות נפרשו על-פני תקופה ממושכת של 3 חודשים. עצם העובדה שכל ההתפרצויות אירעו בכרמיאל, אינה הופכת אותם לאירוע אחד, מה גם שלכל

התפרצות היה תכנון וביצוע בפני עצמו. מטעם זה סבורה המדינה, שיש לגזור ענישה נפרדת בגין כל התפרצות ולצבור את כל עונשי המאסר יחדיו.

לטעמה של המדינה, ענישה של 24 חודשי מאסר בפועל בגין ביצוע 5 עבירות של התפרצות, עבירה אחת של ניסיון התפרצות, ו-8 עבירות של קבלת נכסים שהושגו בפשע היא ענישה מקלה בצורה קיצונית המחייבת את התערבות ערכאת הערעור.

מוסיפה המדינה בטיעוניה, שטופניקוב אף לא נטל אחריות על העבירות שביצע וניהל הוכחות על-פני תקופה ממושכת, ובסופו של יום הורשע בחלק מן העבירות לאחר שאילץ את כל המתלוננים להגיע לבית המשפט ולהעיד על הנזק הפיסי והנפשי שנגרם להם עקב ההתפרצות. בנוסף לכך, נקבע על ידי שירות המבחן שטופניקוב אינו מתאים לשיקום, התסקיר הוא שלילי ומצביע על סיכון רב שימשיך בדרכו העבריינית.

כמו-כן, מלינה המדינה על-כך שבית משפט קמא לא הביא במכלול שיקוליו גם את הנזקים הרבים שגרם טופניקוב לנפגעי העבירה, כפי שעלה מעדויותיהם בפני בית משפט קמא, הן בהתייחס לנזק הכספי, והן בהתייחס לגניבת חפצים בעלי ערך סנטימנטלי, והטראומה שנותרה לנפגעי העבירה בהתאם לעדותם.

לטענת ב"כ המדינה מבחן הענישה שקבע בית משפט קמא (14 חודשי מאסר עד 36 חודשי מאסר) הוא שגוי ומשמעות גזר הדין של בית משפט קמא היא שטופניקוב נדון לפחות מ-4 חודשי מאסר בגין כל התפרצות או ניסיון התפרצות, וענישה זו מקלה באופן קיצוני.

המדינה מפנה לשורה של פסקי דין בגין עבירות התפרצות שמהם עולה כי רמת הענישה עולה על זו שקבע בית משפט קמא בגזר-דינו.

לפיכך, עותרת המדינה, שבית משפט זה יקבע מתחם ענישה גבוה בהרבה שישקף את חומרת העבירות ואת עיקרון ההלימה, וכי תוטל על טופניקוב ענישה מחמירה מזו שנגזרה עליו בבית משפט קמא.

י"ז. בדיון שהתקיים לפנינו ביום 27.5.21, שבו כאמור חזר בו טופניקוב מן הערעור על הרשעתו, טענה ב"כ המדינה, כי הענישה שהוטלה על טופניקוב בבית משפט קמא מקלה ביותר ומצדיקה את התערבות ערכאת הערעור, הואיל והוא לא נטל אחריות, ניהל את ההוכחות והמתלוננים נאלצו להעיד בבית המשפט, ולמעשה גם כיום אין טופניקוב נוטל אחריות ומערער על עצם ההרשעה, ותסקיר שירות המבחן מצביע על סיכון רב שימשיך בדרכו העבריינית.

מוסיפה המדינה, שמשמעות גזר הדין של בית משפט קמא היא שטופניקוב נדון למספר חודשי מאסר בודדים בלבד בגין כל התפרצות והיה מקום להטיל עליו ענישה שנעה בין 3 שנות מאסר עד 4 שנות מאסר, בין היתר גם בשים לב לרכוש הרב שנגנב, שחלקו אף לא הוחזר לידי הבעלים והטראומה

שנגרמה לנפגעי העבירה, ומה גם שכאמור אין חרטה מצד טופניקוב, ולכן, למרות שאין לחובתו עבר פלילי, יש להחמיר עמו.

ב"כ המדינה הגישה לעיונו אסופת פסיקה לתמיכה בעמדתה.

י"ח. הסנגור הגיש לעיונו פסיקה וכן התייחסות בכתב לפסקי הדין אליהם הפנתה המדינה בהודעת הערעור כשהוא מאבחן בין נסיבות המקרה בעניינו של טופניקוב, לעומת המקרים מושא פסקי הדין אליהם הפנתה המדינה בערעורה.

הסנגור טען, שהמתחם שקבע בית משפט קמא הוא מתחם ראוי, ובאשר לעובדה שטופניקוב ניהל הוכחות, הדגיש הסנגור, שהדבר נבע מהתנהלות המדינה, והרי התוצאה היא שטופניקוב זוכה מ-7 אישומים שייחסו לו התפרצות, דהיינו, הוא זוכה מלמעלה ממחצית האישומים שיוחסו לו.

לטעמו של הסנגור, תסקיר שירות המבחן אינו שלילי לגמרי, וכן הוסיף, שטופניקוב היה באיזוק אלקטרוני כ-14 חודשים, ולמעשה בסך הכל הוא מצוי כמעט 3 שנים בתנאים מגבילים ויש לזכור שאין לו עבר פלילי.

לדעת הסנגור, העבירות בהן הורשע טופניקוב אינן ברף הגבוה מבחינת המסוכנות והתעוזה במובחן מהתפרצויות המתבצעות בשעות הלילה כשבני הבית נמצאים בו.

לטעמו של הסנגור, המתחם שקבע בית משפט קמא, והענישה שהוטלה על טופניקוב, אינם מצדיקים התערבות.

י"ט. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום שהגישה המדינה לבית משפט קמא, לפרוטוקולי הדיונים שהתקיימו בפני בית משפט קמא, הכרעת הדין, תסקיר שירות המבחן, טיעוניהם של שני הצדדים לעונש, גזר-דינו של בית משפט קמא, נימוקי ערעורה של המדינה על קולת העונש, נימוקי הערעור שהגיש טופניקוב על הרשעתו (ערעור שממנו חזר בו בסופו של יום), טיעוניהם של ב"כ שני הצדדים בפנינו, והפסיקה שאליה הפנו אותנו ב"כ שני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה שיש מקום להחמיר במידה מסוימת בענישה שהטיל בית משפט קמא על טופניקוב.

כ. דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת על חומרת מעשיו של טופניקוב שהורשע בעבירות של התפרצות למגורים לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין וגניבה לפי סעיף 384 של חוק העונשין, ב-5 מתוך האישומים אשר יוחסו לו (עבירות שהתבצעו בספטמבר 2018) כשבשניים מן האישומים הנ"ל הורשע גם בעבירה של היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 של חוק העונשין, ובאישום הראשון אף הורשע בקבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 לחוק העונשין. באישום מס' 13 הורשע בניסיון להתפרצות, וכמו כן בהיזק לרכוש במזיד, ובמסגרת האישומים מס' 6 עד מס' 12, שבהם יוחסו לו עבירות של התפרצות וגניבה מהן

זוכה, הורשע הוא (בהתייחס לפרטי הרכוש שנתפסו בדירתו במהלך החיפוש ביום 4.10.18) בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע, לפי סעיף 411 של חוק העונשין.

כ"א. פסיקת בתי המשפט מתייחסת בחומרה לעבירת ההתפרצות הן בהיבט של הנזק הרכושי, והן בהיבט של עגמת הנפש שנגרמת למי שפרצו לדירתו, ותחושת הפגיעה בפרטיות כתוצאה מכך, ולרבות הסיכון הפוטנציאלי של עימות אלים בין המחזיק בדירה לבין הפורץ, ומה גם שעסקינן בעבירות שהן למרבה הצער נפוצות עד מאוד.

כ"ב. לעניין זה אנו מפנים לפסק דינו של בית-המשפט העליון ב-ע"פ 7453/08 **מדינת ישראל נ' אורן אואזנה** בפסקה 8 (31.12.08):

"לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ"עבירות נגד הרכוש" (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבתו של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם.

נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר. דברים ברוח זו נאמרו בע"פ 46/84 מדינת ישראל נ' סבח, פ"ד לח(4) 752, בעמ' 753-754:

"בעת מתן גזר הדין אסור לבית המשפט להתעלם מעגמת הנפש והבהלה הנגרמות לתושבים שלווים בעטין של עבירות אלה, לחשש של מאות משפחות לעזוב את ילדיהן המפוחדים לבדם בבית בעקבות החוויה הטראומטית שפקדה אותם או את שכניהם, ומהצער שנגרם עקב אובדן רכוש בעל ערך סנטימנטאלי. עבריינים אלה, שפוקדים לילה לילה דירה באותה סביבה, מטילים למעשה את חיתיתם על אזור שלם ומשליטים טרור בין תושביו. העונש המוטל בשל מעשים כאלה חייב לתת ביטוי גם להיבט זה, מה שלא ניתן לומר ביחס לעונש שהושת על המשיב במקרה דנן...".

כ"ג. נתנו דעתנו לפסיקה שהניחו בפנינו הצדדים בכל הנוגע לענישה הראויה בגין העבירות שביצע טופניקוב. מנעד הענישה הוא רחב עד מאוד. מטבע הדברים הענישה המוטלת על נאשם היא פועל יוצא של נסיבות המקרה, ונסיבותיו של מבצע העבירה (ובכלל זה השאלה האם לחובת הנאשם עבר פלילי), וזאת בהתאם לתורת הענישה האינדיבידואלית, כפי שנקבע ב-ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4), 170 בעמ' 174-175:

"ענישתנו היא ענישה אינדיווידואלית של כל עבריין באשר הוא שם" (ע"פ 1291/81), בעמ' 442). זאת תורת הגישה האינדיווידואלית בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים "להקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית-המשפט שידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומן של דברים. ואכן, כך נהגנו ונוהגים אנו במקרים מסוימים, הראויים לכך גם בתחום סוג העבירות הקשור לנושא דיוננו, ואף בעבירה שחמורה הייתה, במהותה ובנסיבותיה, מהעבירה שלפנינו..."

כ"ד. ערים אנו לנזקים, לעגמת הנפש הרבה ולפחדים שנגרמו למתלוננים שבדירותיהם אירעו הפריצות, והטראומה הנובעת מכך, כפי שתיארו נפגעות העבירה, וכן ערים אנו לכך שנוכח ניהול ההוכחות לא נחסך מן המתלוננים הצורך להופיע ולהעיד בבית המשפט. כמו-כן נתנו דעתנו גם לעבירות הנוספות שבהן הרשיע בית משפט קמא את טופניקוב, ובכלל זה, קבלת נכסים שהושגו בפשע.

לצד זאת, עלינו להביא בחשבון את העובדה שבסופו של יום, ולאחר ניהול ההוכחות ושמיעת כל הראיות, זוכה טופניקוב ב-7 מתוך כלל האישומים שיוחסו לו מעבירות של התפרצות למגורים וגניבה. בנסיבות אלה, אין מקום להלין על-כך שהוא בחר לנהל את ההוכחות בתיק.

כ"ה. לא נעלם מעינינו שתסקיר שירות המבחן מיום 19.2.21 איננו חיובי, ומצביע על-כך שאין התגייסות מצד טופניקוב להליך שיקומי ואף קיימת הערכה של שירות המבחן בדבר סיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד.

לצד זאת, בצדק הביא בית משפט קמא בחשבון שטופניקוב הוא כבן 31 כיום, ועד לביצוע העבירות מושא הדיון כאן הוא לא הסתבך בפלילים, וגם לא בתקופה שמאז ביצוע העבירות ועד היום.

כמו-כן, יצוין, כי בהתאם לתסקיר, וכפי שאף ציין בית משפט קמא בגזר-דינו, עד לביצוע העבירות הנדונות כאן ניהל טופניקוב אורח חיים נורמטיבי. כעולה מן התסקיר הוא סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, וביצע שירות צבאי מלא בתפקיד קרבי. העבירות בגין הורשע בוצעו על-פני פרק זמן של 3 חודשים (יולי עד ספטמבר 2018), ולכן מקובלת עלינו עמדת בית משפט קמא לפיה העבירות מושא תיק זה לא אפיינו את אורחות חייו של טופניקוב ככלל.

בנוסף, בקביעת הענישה הראויה יש להביא בחשבון כי גם לאחר ששוחרר טופניקוב מ-2 חודשי המעצר מאחורי סורג ובריה היה הוא נתון במעצר באיזוק אלקטרוני על-פני 14 חודשים (עד 5.2.20) לאחר מכן היה שרוי בתנאים מגבילים של מעצר בית לילי. אף שיקולים אלה יש להביא בחשבון בקביעת הענישה המתאימה.

כ"ו. לאחר שהצבנו לנגד עינינו את כלל השיקולים שהנחו את בית משפט קמא בגזר-דינו, את טיעוניהם של

ב"כ שני הצדדים בפנינו, את תסקיר שירות המבחן, ואת פסיקת בתי המשפט שאליה הפנו אותנו ב"כ הצדדים, סבורים אנו שיש לקבל חלקית את ערעור המדינה בעפ"ג 3776-05-21.

כ"ז. הענישה שהטיל בית משפט קמא על טופניקוב נוטה לקולא במידה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור ואין בה כדי לבטא במידה מספקת את חומרת מעשיו וחומרת התנהלותו של טופניקוב, שביצע את עבירות ההתפרצות לאחר תכנון מוקדם, ואולם, בשים לב לכך שאין לחובתו של טופניקוב עבר פלילי, ואורח החיים הנורמטיבי שניהל טרם ביצוע העבירות, ובהתחשב בתקופה הארוכה בה שהה במעצר באיזוק אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאים מגבילים, ומשאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש, אנו מסתפקים בכך שחלף תקופת המאסר בפועל שהטיל בית משפט קמא על טופניקוב, אנו דנים אותו ל-28 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 4.10.18 עד יום 4.12.18.

כל שאר חלקי גזר הדין של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

כ"ח. אנו מורים לטופניקוב להתייצב למאסרו בבית המעצר קישון ביום ראשון, 11.7.21, עד השעה 10:00, או על-פי החלטת שב"ס כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על טופניקוב יהא לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

על מזכירות בית-המשפט להנפיק פקודת מאסר עדכנית בהתאם לפסק דינו ולהמציא את פסק דינו לשב"ס.

ניתן היום, ל' סיוון תשפ"א, 10 יוני 2021, במעמד הנוכחים.

מ' דאוד, שופט

א' בולוס, שופט

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]